

Förord

År 2005 skall för andra gången efter de ändrade kyrka–statrelationerna genomföras direkta val till församlingar, samfälligheter, stift och Kyrkomötet. Erfarenheterna från valet 2001 är goda. Det mesta fungerade mycket bra. Detta framgår av den omfattande utvärderingen som Kyrkostyrelsen redovisade för Kyrkomötet i skrivelsen (KsSkr 2002:8) Utvärdering av kyrkovalet 2001.

Mot bakgrund av utvärderingen och erfarenheterna från 2001 års val i övrigt beslutade 2003 års kyrkomöte om vissa ändringar i kyrkoordningens kapitel 38 om direkta val. Detta har i sin tur medfört att de närmare bestämmelser om valet som Kyrkostyrelsen utfärdat också har bearbetats. En översikt av förändringarna mellan 2001 och 2005 års kyrkoval finns i handbokens första kapitel.

Bestämmelserna i kyrkoordningens 38 kapitel om direkta val bygger i huvudsak på vallagens föreskrifter om de allmänna valen. Det finns emellertid skillnader mellan genomförandet av dessa val och kyrkovalet. Det gäller t.ex. kravet på att alla kandidater i kyrkovalet skall vara anmälda på förhand och att alla nomineringsgrupper måste ha en registrerad gruppbezeichnung. Brevröstning som en möjlighet för alla väljare är också något som bara finns i kyrkovalet.

Den handbok som här föreligger överensstämmer i stora stycken med den handbok som utarbetades till 2001 års val. De skillnader som finns i bestämmelserna om valet och hur det genomförs motiverar att en ny handbok ges ut inför 2005 års val. På ett antal områden är den tidigare handboken inte längre aktuell. T.ex. har nu införts möjligheten att rösta genom bud.

I den gamla handboken påpekas särskilt att det inte går att rösta via bud. Den gamla handbokens hänvisningar till olika paragrafer i kyrkoordningens kapitel 38 och i Kyrkostyrelsens närmare bestämmelser är inte längre korrekta efter den bearbetning som regelverket genomgått.

Handbokens syfte är främst att bistå dem som har det lokala ansvaret för valets genomförande. Valnämnderna är alltså den målgrupp som handboken i första hand är skriven för. Även valförrättare och röstmottagare vid förhandsröstning bör kunna ha nytta av handboken. Samtidigt finns speciellt informationsmaterial som särskilt gäller dessa båda uppdrag. Den slutliga sammanräkningen och mandatfördelningen behandlas inte i denna handbok eftersom det är en uppgift för stiftet.

Även om det finns ett grundläggande gemensamt ansvar som delas av alla valnämnder skiljer sig förutsättningarna mycket åt för olika valnämnder. En valnämnd i en stor flerpastoratssamfällighet har naturligtvis ett betydligt mer omfattande arbete och flera och samordnande uppgifter än en valnämnd i ett litet enförsamlingspastorat. En handbok som skall tillgodose så olika behov riskerar att inte uppfattas som fullt relevant av alla i den mångfacetterade målgruppen.

Det förekommer vissa upprepningar när samma eller delvis samma frågor behandlas från olika utgångspunkter. Detta har gjorts i syfte att det skall förenkla läsningen av ett visst kapitel eller avsnitt. Samtidigt har det i många fall varit nödvändigt att göra hänvisningar från ett avsnitt i handboken till ett annat.

Det är tillåtet att fritt kopiera ur handboken.